

Υπόθεση C-290/24 [Abkez]ⁱ

**Σύνοψη της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως κατά το άρθρο 98,
παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου**

Ημερομηνία καταθέσεως:

25 Απριλίου 2024

Αιτούν δικαστήριο:

Raad van State (Κάτω Χώρες)

Ημερομηνία της διατάξεως του αιτούντος δικαστηρίου:

25 Απριλίου 2024

Προσφεύγοντες:

AI

ZY

BG

Καθού:

Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

Αντικείμενο της κύριας δίκης

Εφέσεις κατά αποφάσεων του Rechtbank Den Haag (πρωτοδικείου της Χάγης, Κάτω Χώρες) σε τρεις υποθέσεις, ασκηθείσες από αλλοδαπούς με προσωρινή άδεια διαμονής στην Ουκρανία οι οποίοι, με την έκρηξη του πολέμου στην Ουκρανία, κατέφυγαν στις Κάτω Χώρες.

Αντικείμενο και νομική βάση της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως

Ερμηνεία του άρθρου 4 της οδηγίας 2001/55/EK (οδηγίας περί μαζικής εισροής εκτοπισθέντων) προς επίλυση του ζητήματος σε ποιο χρονικό σημείο παύει το

ⁱ Η υπό κρίση υπόθεση παρατίθεται με πλασματικό όνομα το οποίο δεν αντιστοιχεί σε πραγματικό όνομα διαδίκου.

καθεστώς προσωρινής προστασίας των επιπλέον κατηγοριών εκτοπισθέντων οι οποίες προβλέπονται στο άρθρο 7, παράγραφος 1, της εν λόγω οδηγίας.

Προδικαστικά ερωτήματα

Έχει το άρθρο 4 της οδηγίας 2001/55/EK του Συμβουλίου, της 20ής Ιουλίου 2001, σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές παροχής προσωρινής προστασίας σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων και μέτρα για τη δίκαιη κατανομή των βαρών μεταξύ κρατών μελών όσον αφορά την υποδοχή και την αντιμετώπιση των συνεπειών της υποδοχής αυτών των ατόμων, την έννοια ότι, εάν κράτος μέλος έχει κάνει χρήση της προβλεπόμενης στο άρθρο 7, παράγραφος 1, της ως άνω οδηγίας δυνατότητας να παράσχει προσωρινή προστασία, βάσει της ίδιας οδηγίας, και σε επιπλέον κατηγορίες εκτοπισθέντων (στο εξής: προαιρετική κατηγορία), το καθεστώς προσωρινής προστασίας αυτής της προαιρετικής κατηγορίας δεν εξακολουθεί να υφίσταται για την προβλεπόμενη στην εν λόγω διάταξη διάρκεια μόνο σε περίπτωση αυτοδίκαιης παράτασης, κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 1, αλλά και σε περίπτωση απόφασης παράτασης, κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 2, για την προβλεπόμενη στην τελευταία διάταξη διάρκεια;

Διαφοροποιείται η απάντηση στο ως άνω ερώτημα εάν η προσωρινή προστασία της προαιρετικής κατηγορίας εξακολουθεί να υφίσταται με απόφαση παράτασης, κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 2, λόγω του ότι κράτος μέλος έχει αποφασίσει τον τερματισμό του καθεστώτος προσωρινής προστασίας για την προαιρετική κατηγορία πριν από την ημερομηνία κατά την οποία το Συμβούλιο αποφάσισε να παρατείνει το εν λόγω καθεστώς κατά ένα έτος, δυνάμει του άρθρου 4, παράγραφος 2;

Σχετικές διατάξεις του δικαίου της Ένωσης

Οδηγία 2001/55/EK του Συμβουλίου, της 20ής Ιουλίου 2001, σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές παροχής προσωρινής προστασίας σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων και μέτρα για τη δίκαιη κατανομή των βαρών μεταξύ κρατών μελών όσον αφορά την υποδοχή και την αντιμετώπιση των συνεπειών της υποδοχής αυτών των ατόμων (στο εξής: οδηγία περί μαζικής εισροής εκτοπισθέντων): αιτιολογική σκέψη 13 και άρθρα 4, 6 και 7.

Οδηγία 2008/115/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, σχετικά με τους κοινούς κανόνες και διαδικασίες στα κράτη μέλη για την επιστροφή των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών: άρθρο 3.

Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2022/382 του Συμβουλίου, της 4ης Μαρτίου 2022, που διαπιστώνει την ύπαρξη μαζικής εισροής εκτοπισθέντων από την Ουκρανία κατά την έννοια του άρθρου 5 της οδηγίας 2001/55/EK και έχει ως αποτέλεσμα την εφαρμογή προσωρινής προστασίας: άρθρο 2.

Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2023/2409 του Συμβουλίου, της 19ης Οκτωβρίου 2023, για την παράταση της προσωρινής προστασίας, όπως θεσπίστηκε με την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2022/382: αιτιολογικές σκέψεις 5, 7 και 8 καθώς και άρθρο 1.

Σχετικές διατάξεις του εθνικού δικαίου

Vreemdelingenwet 2000 (νόμος του 2000 περί αλλοδαπών).

Vreemdelingenbesluit 2000 (διάταγμα του 2000 περί αλλοδαπών): άρθρο 3.1a.

Voorschrift Vreemdelingen 2000 (κανονιστική πράξη του 2000 περί αλλοδαπών): άρθρο 3.9a.

Συνοπτική έκθεση των πραγματικών περιστατικών και της πορείας της δίκης

- 1 Οι αλλοδαποί AI, ZY και BG είναι αντίστοιχα υπήκοοι της Αλγερίας, της Τουρκίας και του Πακιστάν. Κατείχαν προσωρινή άδεια παραμονής στην Ουκρανία, όταν στις 24 Φεβρουαρίου 2022 οι ρωσικές ένοπλες δυνάμεις εξαπέλυσαν μεγάλης κλίμακας εισβολή στην τελευταία. Μετά την εισβολή κατέφυγαν στις Κάτω Χώρες και ενεγράφησαν στα δημοτολόγια αυτών. Οι αλλοδαποί δεν ανήκουν στις κατηγορίες προσώπων στις οποίες πρέπει να παρασχεθεί προσωρινή προστασία δυνάμει της εκτελεστικής απόφασης 2022/382.
- 2 Ωστόσο, ο Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Υφυπουργός Δικαιοσύνης και Ασφάλειας, Κάτω Χώρες, στο εξής: Υφυπουργός) αποφάσισε να εφαρμόσει την προαιρετική διάταξη του άρθρου 2, παράγραφος 3, της εκτελεστικής απόφασης 2022/382 και να χορηγήσει καθεστώς προσωρινής προστασίας και σε υπηκόους τρίτων χωρών, οι οποίοι στις 23 Φεβρουαρίου 2022 κατείχαν άδεια προσωρινής παραμονής στην Ουκρανία, χωρίς να ελέγξει κατά πόσον αυτοί είναι σε θέση να επιστρέψουν υπό ασφαλείς και μόνιμες συνθήκες στη χώρα ή στην περιοχή καταγωγής τους (στο εξής: προαιρετική κατηγορία). Με τον τρόπο αυτόν, οι αλλοδαποί υπήχθησαν στο καθεστώς προστασίας της οδηγίας περί μαζικής εισροής εκτοπισθέντων.
- 3 Στις 19 Ιουλίου 2022, ο Υφυπουργός αποφάσισε τη λήξη ισχύος της προαιρετικής διάταξης. Από αυτή την ημερομηνία και εφεξής, νέοι εκτοπισθέντες ανήκοντες στην προαιρετική κατηγορία, οι οποίοι δεν είχαν ακόμη εγγραφεί στα δημοτολόγια, δεν είχαν πλέον δικαίωμα παροχής προσωρινής προστασίας.
- 4 Δυνάμει του άρθρου 4, παράγραφος 1, της οδηγίας περί μαζικής εισροής εκτοπισθέντων, το καθεστώς προσωρινής προστασίας είχε παραταθεί αυτοδικαίως κατά έξι μήνες δύο φορές, έως τις 4 Μαρτίου 2024. Με την εκτελεστική απόφαση 2023/2409, της 19ης Οκτωβρίου 2023, το Συμβούλιο παρέτεινε κατά ένα έτος,

ήτοι έως τις 4 Μαρτίου 2025, το καθεστώς προσωρινής προστασίας για τις προβλεπόμενες στην εκτελεστική απόφαση 2022/382 κατηγορίες εκτοπισθέντων.

- 5 Στις 7 Φεβρουαρίου 2024, ο Υφυπουργός εξέδωσε σε βάρος των τριών αλλοδαπών αποφάσεις επιστροφής, κατά την έννοια του άρθρου 3, σημείο 4, της οδηγίας 2008/115. Στις εν λόγω αποφάσεις, έκανε μνεία σε απόφαση της 17ης Ιανουαρίου 2024 (ECLI:NL:RVS:2024:32) του τμήματος διοικητικών διαφορών του Raad van State (Συμβουλίου της Επικρατείας, Κάτω Χώρες, στο εξής: τμήμα του αιτούντος δικαστηρίου), από την οποία προκύπτει ότι το δικαίωμα των αλλοδαπών σε παροχή προσωρινής προστασίας βάσει της οδηγίας περί μαζικής εισροής εκτοπισθέντων και βάσει της συναφούς εκτελεστικής απόφασης 2022/382 και, ως εκ τούτου, η νόμιμη διαμονή αυτών, επρόκειτο να παύσει αυτοδικαίως να υφίσταται στις 4 Μαρτίου 2024. Για τον λόγο αυτόν, οι αλλοδαποί υποχρεούνταν να εγκαταλείψουν το έδαφος της Ευρωπαϊκής Ένωσης εντός τεσσάρων εβδομάδων μετά την 4η Μαρτίου 2024.
- 6 Έκαστος των αλλοδαπών άσκησε προσφυγή ενώπιον του Rechtbank Den Haag (πρωτοδικείου της Χάγης, Κάτω Χώρες) στρεφόμενη κατά της σε βάρος του εκδοθείσας απόφασης επιστροφής. Οι υποθέσεις τους εκδικάστηκαν ενώπιον τριών διαφορετικών τμημάτων του ως άνω δικαστηρίου τα οποία συνεδριάζουν σε τρεις διαφορετικούς τόπους, ήτοι στο Roermond, στο Zwolle και στο Haarlem. Παρά το γεγονός ότι οι καταστάσεις των τριών αλλοδαπών, τόσο από ουσιαστικής όσο και από νομικής απόψεως, είναι παρόμοιες, τα τμήματα του Rechtbank Den Haag εξέδωσαν διαφορετικές αποφάσεις, οι οποίες, στις δύο εκ των τριών υποθέσεων, δεν συνάδουν με την παρατιθέμενη στη σκέψη 5 απόφαση του τμήματος του αιτούντος δικαστηρίου. Στην τρίτη υπόθεση, το δικάσαν τμήμα του Rechtbank Den Haag κατέληξε στο ίδιο συμπέρασμα με αυτό του τμήματος του αιτούντος δικαστηρίου, αλλά με διαφορετικό σκεπτικό.

Συνοπτική έκθεση του σκεπτικού της απόφασης περί παραπομπής

- 7 Με απόφασή του της 17ης Ιανουαρίου 2024, το τμήμα του αιτούντος δικαστηρίου ήδη εξέτασε το ζήτημα όσον αφορά το για πόσον χρόνο εξακολουθεί να υφίσταται το καθεστώς προσωρινής προστασίας της προαιρετικής κατηγορίας των εκτοπισθέντων από την Ουκρανία. Σκοπός της εν λόγω απόφασης ήταν η καθιέρωση ομοιόμορφης εφαρμογής της νομοθεσίας σε εθνικό επίπεδο. Ωστόσο, ο ανωτέρω σκοπός δεν επιτεύχθηκε: Έκαστο εκ των ως άνω τμημάτων του Rechtbank Den Haag, ακόμη και μετά την έκδοση της απόφασης του τμήματος του αιτούντος δικαστηρίου, έδωσε διαφορετική απάντηση στο ζήτημα της ερμηνείας του άρθρου 4, παράγραφοι 1 και 2, της οδηγίας περί μαζικής εισροής εκτοπισθέντων. Παράδειγμα αυτής της κατάστασης αποτελούν οι τρεις υπό κρίση υποθέσεις των αντίστοιχων τμημάτων του Rechtbank Den Haag με τόπους συνεδρίασεως το Roermond, το Zwolle και το Haarlem. Συν τοις άλλοις, τον Μάρτιο του 2024, το τμήμα του Rechtbank Den Haag με τόπο συνεδρίασεως το Άμστερνταμ υπέβαλε στο Δικαστήριο ανάλογα προδικαστικά ερωτήματα (υπόθεση C-244/24).

Η απόφαση της 17ης Ιανουαρίου 2024 του τμήματος του αιτούντος δικαστηρίου

- 8 Το τμήμα του αιτούντος δικαστηρίου εκτιμά ότι για τον προσδιορισμό της διάρκειας της προσωρινής προστασίας πρέπει να ληφθεί υπόψη η οικονομία και η χρονολογική σειρά του άρθρου 4 της οδηγίας περί μαζικής εισροής εκτοπισθέντων. Κατά την εκτίμησή του, οι παράγραφοι 1 και 2, του άρθρου 4 αφορούν διαφορετικές πραγματικές καταστάσεις. Η πρώτη παράγραφος αφορά την αρχική διάρκεια της προσωρινής προστασίας και την αυτοδίκαιη παράταση αυτής της προστασίας. Τούτα ρυθμίζονται στην εκτελεστική απόφαση 2022/382. Η δεύτερη παράγραφος αναφέρεται σε νέα κατάσταση κατά την οποία το Συμβούλιο, κατόπιν προτάσεως της Επιτροπής, εξετάζει εκ νέου κατά πόσον εξακολουθούν να συντρέχουν λόγοι για τη χορήγηση καθεστώτος προσωρινής προστασίας. Για τους εκτοπισθέντες από την Ουκρανία αυτό έχει προβλεφθεί στην εκτελεστική απόφαση 2023/2409.
- 9 Από την εκτελεστική απόφαση 2023/2409 το τμήμα του αιτούντος δικαστηρίου συνήγαγε ότι για την προαιρετική κατηγορία η παράταση έως τις 4 Μαρτίου 2024 ισχύει μόνον εφόσον τα κράτη μέλη, στις 19 Οκτωβρίου 2023, εφαρμόζαν ακόμη το άρθρο 2, παράγραφος 3, της εκτελεστικής απόφασης 2022/382. Τούτο δεν συνέβη στην περίπτωση των Κάτω Χωρών. Κατά συνέπεια, στις 19 Οκτωβρίου 2023, δεν ίσχυε πλέον στις Κάτω Χώρες το καθεστώς προσωρινής προστασίας για την ανωτέρω κατηγορία εκτοπισθέντων και οι τελευταίοι δεν υπάγονταν πλέον στη ρύθμιση του άρθρου 2, παράγραφος 3 της εκτελεστικής απόφασης 2022/382. Επομένως, για την προαιρετική κατηγορία δεν χωρεί εφαρμογή του άρθρου 1 της εκτελεστικής απόφασης 2023/2409 και της προβλεπόμενης σε αυτή διάταξη παράτασης έως τις 4 Μαρτίου 2025.
- 10 Το τμήμα του αιτούντος δικαστηρίου στήριξε την κατά τα ανωτέρω ερμηνεία του άρθρου 1 της εκτελεστικής απόφασης 2023/2409 στην πρόταση της Επιτροπής της 19ης Σεπτεμβρίου 2023 για την παράταση της προσωρινής προστασίας (COM [2023] 546 τελικό). Στην αιτιολογική έκθεση της εν λόγω πρότασης, ιδίως στην υποσημείωση 2, δεν γίνεται αναφορά στη διάταξη του άρθρου 2, παράγραφος 3, της εκτελεστικής απόφασης 2022/382. Εξ αυτού, το τμήμα του αιτούντος δικαστηρίου συνήγαγε ότι το άρθρο 2, παράγραφος 3, αυτής της εκτελεστικής απόφασης αφορά την εκτελεστική απόφαση 2023/2409, μόνον εφόσον τα κράτη μέλη εφαρμόζουν την εν λόγω διάταξη κατά τον χρόνο της έκδοσης της εκτελεστικής απόφασης 2023/2409 από το Συμβούλιο. Η ανωτέρω ερμηνεία στηρίζεται επίσης στο γεγονός ότι τα κράτη μέλη έχουν τη διακριτική ευχέρεια να σταματήσουν να εφαρμόζουν τις προαιρετικές διατάξεις του δικαίου της Ένωσης.
- 11 Για τον λόγο αυτόν, το τμήμα του αιτούντος δικαστηρίου κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, όσον αφορά την προαιρετική κατηγορία εκτοπισθέντων από την Ουκρανία, η διάρκεια της προσωρινής προστασίας δεν παρατάθηκε με την εκτελεστική απόφαση 2023/2409. Για αυτή την κατηγορία ισχύει ότι το καθεστώς προσωρινής προστασίας έληξε αυτοδικαίως στις 4 Μαρτίου 2024.

Η απόφαση του τμήματος του Rechtbank Den Haag με τόπο συνεδριάσεως το Roermond (AI)

- 12 Το ως άνω τμήμα του Rechtbank Den Haag έκρινε, κατ' ουσίαν, ότι με την παράταση της προσωρινής προστασίας, δυνάμει του άρθρου 4, παράγραφος 2, της οδηγίας περί μαζικής εισροής εκτοπισθέντων, δεν έχει δημιουργηθεί νέα κατάσταση επί τη βάση της οποίας ο Υφυπουργός δύναται να αξιολογήσει εκ νέου την κατάσταση της προαιρετικής κατηγορίας εκτοπισθέντων από την Ουκρανία. Για να απαντηθεί το ερώτημα εάν έχει παραταθεί η διάρκεια της προσωρινής προστασίας του ενδιαφερόμενου αλλοδαπού, σημασία έχει μόνο το γεγονός ότι η οδηγία περί μαζικής εισροής εκτοπισθέντων έχει ήδη εφαρμοστεί για τους ενδιαφερόμενους αλλοδαπούς και, ως εκ τούτου, οι τελευταίοι είχαν δικαίωμα παροχής προσωρινής προστασίας, απορρέον από την ως άνω οδηγία, αρχής γενομένης από την ημερομηνία κατά την οποία εκδόθηκε και τέθηκε σε ισχύ η εκτελεστική απόφαση 2023/2409.
- 13 Περαιτέρω, το εν λόγω τμήμα επισημαίνει ότι ο νομοθέτης της Ένωσης παρέσχε στα κράτη μέλη τη διακριτική ευχέρεια να εφαρμόσουν ή να μην εφαρμόσουν το άρθρο 7 της οδηγίας περί μαζικής εισροής εκτοπισθέντων. Όταν τα κράτη μέλη έχουν ασκήσει αυτή την αρμοδιότητα και έχουν χορηγήσει καθεστώς προσωρινής προστασίας σε μεμονωμένους εκτοπισθέντες, χωρίς να έχουν υποχρέωση προς τούτο, αλλά δεν το πράττουν πλέον κατά τον χρόνο της παράτασης, δεν είναι λογικό να υποθεθεί ότι το Συμβούλιο επιβάλλει στα κράτη μέλη, αφενός, μεν, τον τερματισμό της εν λόγω προστασίας για την προαιρετική κατηγορία, αφετέρου, δε, την παράταση αυτής για τους άλλους εκτοπισθέντες. Εάν τούτο ήταν η επιδίωξή του, το Συμβούλιο είχε τη δυνατότητα να προβλέψει αυτόν τον περιορισμό για την παράταση του καθεστώτος προσωρινής προστασίας με ρητή αναφορά στις αιτιολογικές σκέψεις 7 και 8 ή στο άρθρο 1 της εκτελεστικής απόφασης 2023/2409, καθώς και στο άρθρο 7, παράγραφος 1, της οδηγίας περί μαζικής εισροής εκτοπισθέντων ή στο άρθρο 2, παράγραφος 3, της εκτελεστικής απόφασης 2022/382.
- 14 Το τμήμα του Rechtbank Den Haag που συνεδρίασε στο Roermond καταλήγει στο συμπέρασμα ότι, τόσο από το γράμμα όσο και από την οικονομία και τους σκοπούς της εκτελεστικής απόφασης, δεν προκύπτει ότι κατά τον χρόνο της παράτασης υπάρχει υποχρέωση ή δυνατότητα εκ νέου κρίσης ως προς το ποιοι εκτοπισθέντες είναι δικαιούχοι του καθεστώτος προσωρινής προστασίας, βάσει της οδηγίας περί μαζικής εισροής εκτοπισθέντων. Η απόφαση να μην εφαρμόζεται πλέον η διάταξη του άρθρου 7, παράγραφος 1, της οδηγίας περί μαζικής εισροής εκτοπισθέντων δεν επιφέρει συνέπειες στη διάρκεια του καθεστώτος προσωρινής προστασίας που χορηγήθηκε σε προγενέστερο χρόνο.

Η απόφαση του τμήματος του Rechtbank Den Haag με τόπο συνεδριάσεως το Zwolle (ZY)

- 15 Το τμήμα του Rechtbank Den Haag που συνεδρίασε στο Zwolle συμμερίστηκε τη θέση του αιτούντος δικαστηρίου στην απόφαση της 17ης Ιανουαρίου 2024 ότι το

καθεστώς προσωρινής προστασίας για την προαιρετική κατηγορία εκτοπισθέντων από την Ουκρανία έπαυσε να ισχύει στις 5 Μαρτίου 2024. Ωστόσο, καταλήγει στο ως άνω συμπέρασμα στηριζόμενο σε διαφορετικό σκεπτικό από εκείνο του τμήματος του αιτούντος δικαστηρίου.

- 16 Κατά βάση, ισχύει ότι, κατά την αιτιολογική σκέψη 13, της οδηγίας περί μαζικής εισροής εκτοπισθέντων, η χορηγούμενη προστασία θα πρέπει να είναι περιορισμένης χρονικής διάρκειας και η ύπαρξη πραγματικής δυνατότητας επιστροφής στη χώρα καταγωγής έχει, συναφώς, καθοριστική σημασία. Ο Υφυπουργός έκανε χρήση της δυνατότητας, η οποία προβλέπεται από το άρθρο 7, παράγραφος 1, της οδηγίας περί μαζικής εισροής εκτοπισθέντων, να παράσχει προσωρινή προστασία σε επιπλέον κατηγορίες εκτοπισθέντων, πλην, όμως, στις 19 Ιουλίου 2022, σταμάτησε να εφαρμόζει αυτή την πρακτική. Το ως άνω τμήμα του Rechtbank Den Haag, ακριβώς όπως και το τμήμα του αιτούντος δικαστηρίου, επισημαίνει ότι το καθεστώς προσωρινής προστασίας εξακολουθεί να ισχύει για εκείνους τους υπηκόους τρίτων χωρών οι οποίοι, ήδη κατά την ανωτέρω ημερομηνία, ανήκαν στην προαιρετική κατηγορία εκτοπισθέντων από την Ουκρανία και ότι οι αυτοδίκαιες παρατάσεις αυτής της προστασίας ισχύουν και για την εν λόγω κατηγορία. Εντούτοις, η βάση του άρθρου 4, παράγραφος 2, της οδηγίας περί μαζικής εισροής εκτοπισθέντων έκδοση της εκτελεστικής απόφασης 2023/2409 από το Συμβούλιο, δεν αποτελεί νέο χρονικό σημείο αξιολόγησης για την παροχή προσωρινής προστασίας. Κατά τον χρόνο της νέας αξιολόγησης, η διάταξη του άρθρου 7, παράγραφος 1, της οδηγίας περί μαζικής εισροής εκτοπισθέντων είχε παύσει πλέον να εφαρμόζεται στις Κάτω Χώρες ήδη από τον Ιούλιο του 2022. Συνεπώς, όσον αφορά την προαιρετική κατηγορία των εκτοπισθέντων από την Ουκρανία, η προβλεπόμενη από το άρθρο 6, παράγραφος 1, της οδηγίας περί μαζικής εισροής εκτοπισθέντων, η μέγιστη διάρκεια προσωρινής προστασίας συμπληρώθηκε στις 4 Μαρτίου 2024, ημερομηνία κατά την οποία έπαυσε να ισχύει το αυτοδικαίως παραταθέν καθεστώς προσωρινής προστασίας.
- 17 Συναφώς, το τμήμα του Rechtbank den Haagen που συνεδρίασε στο Zwolle έλαβε υπόψη ότι στο άρθρο 6 της οδηγίας περί μαζικής εισροής εκτοπισθέντων δεν ορίζεται μέγιστη διάρκεια της προσωρινής προστασίας. Από το δε άρθρο 4 της ως άνω οδηγίας προκύπτει ότι, δυνάμει της πρώτης παραγράφου του ανωτέρω άρθρου, η εν λόγω μέγιστη διάρκεια μπορεί να ανέρχεται σε δύο ή, σε περίπτωση παράτασης, σε τρία έτη. Επομένως, η μέγιστη διάρκεια που προβλέπεται για την προαιρετική κατηγορία είναι διαφορετική από εκείνη που προβλέπεται για τους άλλους εκτοπισθέντες. Ως εκ τούτου, τόσο από το άρθρο 6, παράγραφος 1, της οδηγίας περί μαζικής εισροής εκτοπισθέντων, όσο και από το γεγονός ότι η εν λόγω οδηγία είχε εφαρμοστεί χωρίς περιορισμούς στην προαιρετική κατηγορία, δεν προκύπτει ότι για τον λόγο αυτόν η ανωτέρω κατηγορία εξακολουθούσε να έχει δικαίωμα προσωρινής προστασίας μέχρι τις 4 Μαρτίου 2024.
- 18 Το δε γεγονός ότι στην εκτελεστική απόφαση 2023/2409 δεν προβλέφθηκε από Συμβούλιο εξαίρεση για την προαιρετική κατηγορία, δεν οδηγεί σε διαφορετικό συμπέρασμα. Συγκεκριμένα, το Συμβούλιο δεν έλαβε απόφαση ούτε για την

εφαρμογή ούτε, κατά συνέπεια, για την παύση ισχύος της προαιρετικής διάταξης· τούτο εναπόκειται στα κράτη μέλη. Εξάλλου, από τις αιτιολογικές σκέψεις 7 και 8 της εκτελεστικής απόφασης 2023/2409 δεν προκύπτει ότι αυτό πρέπει να αξιολογείται με διαφορετικό τρόπο. Το τμήμα του *Rechtbank den Haag* που συνεδρίασε στο *Zwolle* ερμηνεύει τις ανωτέρω αιτιολογικές σκέψεις υπό το φως της πέμπτης αιτιολογικής σκέψης: Η εν λόγω αιτιολογική σκέψη δεν αφορά την προαιρετική κατηγορία, διότι τα πρόσωπα που ανήκαν σε αυτή προέρχονταν από άλλες χώρες, με συνέπεια να μην υποχρεούνται να επιστρέψουν στην Ουκρανία.

- 19 Το τμήμα του *Rechtbank Den Haag* που συνεδρίασε στο *Zwolle* έκρινε ότι η ανωτέρω ερμηνεία συνάδει πλήρως με τους σκοπούς της οδηγίας περί μαζικής εισροής εκτοπισθέντων. Συγκεκριμένα, η εν λόγω οδηγία προβλέπει ελάχιστες προδιαγραφές για την προστασία εκτοπισθέντων οι οποίοι δεν ήταν σε θέση να επιστρέψουν στη χώρα καταγωγής τους, ενώ, αντιθέτως, τα πρόσωπα που ανήκουν στην προαιρετική κατηγορία έχουν, κατά κανόνα, τη δυνατότητα επιστροφής στη χώρα καταγωγής τους.

Η απόφαση του τμήματος του *Rechtbank Den Haag* με τόπο συνεδρίασεως το *Haarlem* (BG)

- 20 Λόγω του ότι οι Κάτω Χώρες είχαν εφαρμόσει τη διάταξη του άρθρου 2, παράγραφος 3, της εκτελεστικής απόφασης 2022/382, το τμήμα του *Rechtbank Den Haag* που συνεδρίασε στο *Haarlem* εκτιμά ότι τα πρόσωπα που ανήκαν στην προαιρετική κατηγορία αποτελούν εκτοπισθέντες κατά την έννοια του άρθρου 2 της εν λόγω εκτελεστικής απόφασης. Με το άρθρο 1 της εκτελεστικής απόφασης 2023/2409, η προσωρινή προστασία παρατείνεται έως τις 4 Μαρτίου 2024 για όλους τους εκτοπισθέντες που περιλαμβάνονται στο άρθρο 2 της εκτελεστικής απόφασης 2022/382. Συναφώς η διάταξη του άρθρου 2 της ανωτέρω εκτελεστικής απόφασης δεν διακρίνει μεταξύ των διαφόρων κατηγοριών που προβλέπονται σε αυτήν. Συνεπώς, το γεγονός ότι το απορρέον από την εκτελεστική απόφαση 2022/382 καθεστώς προσωρινής προστασίας δεν συνεχίζει πλέον να ισχύει αυτοδικαίως μετά τις 4 Μαρτίου 2024, αλλά έχει παραταθεί με απόφαση του Συμβουλίου, δυνάμει του άρθρου 4, παράγραφος 2, της οδηγίας περί μαζικής εισροής εκτοπισθέντων, δεν συνιστά λόγο για να συναχθεί το συμπέρασμα ότι η παράταση δεν ισχύει για την προαιρετική κατηγορία των εκτοπισθέντων από την Ουκρανία.

Αίτημα περί ταχείας εκδικάσεως και συνεκδικάσεως της υποθέσεως

- 21 Το τμήμα του αιτούντος δικαστηρίου, ουσιαστικά για τους ίδιους λόγους με εκείνους που παρατίθενται στην υπόθεση C-244/24 από το τμήμα του *Rechtbank Den Haag* με τόπο συνεδρίασεως το Άμστερνταμ, ζητεί την εκδίκαση της υπόθεσης με ταχεία διαδικασία. Επίσης, στο πλαίσιο αυτό, το τμήμα του αιτούντος δικαστηρίου επισημαίνει και τη νομική ανισότητα που ανακύπτει μεταξύ, αφενός, των αλλοδαπών που άσκησαν προσφυγή κατά της εκδοθείσας σε βάρος τους απόφασης επιστροφής και, αφετέρου, εκείνων που, αντιθέτως, δεν

άσκησαν προσφυγή. Επιπλέον, το τμήμα του αιτούντος δικαστηρίου ζητεί από το Δικαστήριο να συνεκδικάσει τις δύο αιτήσεις για την έκδοση προδικαστικών αποφάσεων.

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ